

[Gade]

det er godt, at vi nu først får en debat om det, der har stået i mediernes søgelys, havafbrændingen, og så i næste uge en debat om hele Nordsøforureningen og den danske stillingtagen og forhandlingslinje på Nordsøkonferencen den 24.-25. november.

Efter SF's opfattelse bør debatten i dag føre til tre ting: For det første en konkret og realistisk klarmelding fra Folketinget om ophør af havafbrændingen. For det andet en præcisering af, at Danmark på den kommende Nordsøkonference ikke skal bøje af, men i stedet vælge en klar, politisk og samtidig sagligt funderet markering. For det tredje et krav om, at Danmark går meget mere på banen og fremlægger videnskabelige fakta med henblik på arbejdet i Londonkonventionen for et globalt forbud mod havafbrænding.

I forbindelse med fiskernes og Greenpeace's aktion i Nordsøen er det blevet nævnt, at forureningen fra havafbrænding kun er en lille del af den uhyre mængde forurening, der slippes ud i Nordsøen fra floderne, fra byerne og fra luften, underforstået: For nogle er det derfor forkert at fokusere så meget på havafbrænding. I sig selv er argumentet tåbeligt. Nordsøforureningen består jo af en lang række større og mindre forureninger, og det er naturligvis nødvendigt at gribe ind over for dem alle. For øvrigt er tallene, at der årligt afbrændes 100.000 t kemisk affald, og siden afbrændingerne startede i 1969, er der transporteret og afbrændt over 1 mio. t kloreret organisk affald.

Vi ved, at den eneste grund til, at havafbrænding stadig finder sted, er, at det er billigere, og at det møder mindre modstand end afbrænding på land. Prisen er op til fem gange så stor på land som til havs. På land bliver røgen i modsætning til på havet rensat, og der er muligheder for genanvendelse.

Så dybest set er grunden til, at havafbrænding stadig accepteres, ja, måske udvides, et kortsigtet økonomisk argument og så det gamle syn på forureningsproblemerne: at affaldet nok bliver væk i det store hav.

Jeg står her med nogle udklip fra Politiken om fiskerprotester mod havafbrænding. De er fra 1980, og det er efterhånden længe siden, og meget forurenede vand er blevet ført op langs Vestkysten, siden der sidst var offentlig opmærksomhed om den her sag. Dengang kom der det ud af det, at landene i Oslokonventio-

nen inden 1990 skal aftale et årstal, hvorfra havafbrænding skal forbydes, men ellers – og hvor godt var det nu? – ingenting. I stedet var det et tilbageskridt, da man i 1986 accepterede, at flere stoffer kunne dumpes, og aftalen om, at man inden 1990 skulle finde et årstal for et stop, mangler endnu underskrifter, som ministeren sagde, fra to lande.

Der er altså al mulig grund til at udnytte den politiske opmærksomhed, der er blevet skabt af fiskerne og af Greenpeace, til at sætte fokus på havafbrænding på den anden Nordsøkonference, hvor miljøministrene fra landene rundt om Nordsøen skal mødes.

Ministeren fandt nogle ting opmuntrende: At man er enig om, at det er en midlertidig løsning. Jamen var man ikke enig om det allerede i 1981? At man skal støtte anvendelse af alternative metoder. Jamen er det ikke også det, der står i Londonkonventionen fra 1978? Det er da godt nok, at man er enig om det. Det har man været i snart 10 år, uden at der er sket noget.

Det eneste nye, der lå i det, som ministeren kaldte opmuntrende, og som jeg egentlig synes var en liste over, en lidt deprimerende konstatering af, hvor lidt der er sket, og hvor lidt bevægelse der er i situationen, var, at fra ét land må der kun være affald fra det samme land. Jeg vil spørge ministeren, hvor konkret det er.

Det er uacceptabelt at udsætte beslutningen. Den længste frist, der kan være tale om at foreslå, er, at de tilladelser, der løber over to år, kan fornyes. Det betyder, at havafbrændingen er standset i 1990. Så respekterer vi givne tilladelser, og landene får to år til at etablere kommunekemier, genbrugsanlæg osv.

Vesttysklands forslag om at vente til 1995 betyder, at op imod yderligere 700.000 t kemisk affald skal afbrændes på havet. Norges ønske om 1992, eller hvad det nu er, Norge ønsker, virker ikke særlig rimeligt, når man ved, at Norge »kun« skal finde anvendelse for 8.000 t affald fra Norsk Hydro. Det må vel kunne lade sig gøre. Det kan vel ikke være sådan, at det er Norsk Hydro, der bestemmer den fællesnordiske linje, og ikke landene og den miljøbevidsthed, der er i landene.

Så kommer jeg til det lidt forvirrende, som miljøministeren og fiskeriministeren og vel også politikere fra de forskellige regeringspartier har medvirket til: Hvad er det egentlig, den danske regering mener om det her? Hvornår